

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-868/09-H

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola, Suchý Důl,
okres Náchod**

Adresa: 549 62 Suchý Důl 24

Identifikátor: 600 094 111

IČ: 75 016 311

Místo inspekce: Základní škola, školní družina a mateřská škola

Termín inspekce: 18. – 23. listopadu 2009

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon), pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, školní družinou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní, zájmové a předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola, Suchý Důl, okres Náchod je organizace s příspěvkovou formou hospodaření umístěná na adrese 549 62 Suchý Důl 24. Jejím zřizovatelem je obec Suchý Důl se sídlem 549 62 Suchý Důl 145.

Právní subjekt je umístěn v historické budově z devatenáctého století postavené u místní komunikace, škola byla několikrát renovována. Po patnáctiletém uzavření školy byl její provoz opět obnoven k 1. září 1992.

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení: mateřské školy (MŠ) s kapacitou 22 dětí, základní školy (ZŠ) s kapacitou 40 žáků, školní družiny (ŠD) s kapacitou

30 žáků a školní jídelny (ŠJ) s kapacitou 60 stravovaných. Prostory v budově využívají i další organizace.

Jednotřídní **Mateřská škola** (dále také MŠ) přijímá děti tří až šestileté, provoz má stanoven od 6:00 do 15:00 hodin. V posledních letech byl zaznamenán zvýšený zájem rodičů o umístění dětí v MŠ. Ke dni inspekce bylo přijato do jedné smíšené třídy 21 dětí, mezi nimi jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. V době od 6:00 do 7:30 hodin zajišťuje vzdělávání dětí MŠ a žáků ZŠ vychovatelka školní družiny.

Dvě učitelky pracují s dětmi podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP pro PV) s názvem „Rok ve školce“. Vzdělávací program je zaměřený na podporu zdravého životního stylu a poznávání svého okolí. Děti, které navštěvují MŠ v posledním roce před vstupem do základní školy, dojíždějí společně se žáky ZŠ na výuku plavání do Náchoda.

Základní škola zajišťující vzdělávání v rozsahu 1. – 5. ročníku, je organizovaná jako dvojtřídní. Ve II. třídě ZŠ (1. a 2. ročník) je aktuálně zapsáno 10 žáků, v I. třídě (3., 4. a 5. ročník) 15 žáků. Z 25 žáků jsou 4 integrovaní, učí se podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Ve 4. ročníku je pouze jeden žák, pracuje pod dohledem pedagogické asistentky.

Žáci všech ročníků ZŠ se od školního roku 2006/2007 učí podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP pro ZV) „Jak roste strom“, který schválilo MŠMT k pokusnému ověřování výuky pod čj. 20 238/2006-22 dne 31. srpna 2006. ŠVP pro ZV vychází z principů pedagogických směrů Marie Montessori, Začít spolu (Step by step), využívá prvky Daltonského plánu, integrované tematické výuky a otevřeného vyučování.

Školní družina má zapsáno 20 žáků, v době rekonstrukce budovy přechodně využívá prostory ZŠ a MŠ. Činnost ŠD se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro ŠD, který na ŠVP pro ZV navazuje a doplňuje ho.

MŠ a ZŠ navštěvují děti a žáci z Hlavňova, Slavného, Suchého Dolu a ojediněle i z Police nad Metují. Začátek a konec vyučování je limitován autobusovým spojením.

Za období od minulé inspekce došlo k řadě změn. Částečně se obměnil pedagogický sbor ZŠ a ŠD, do MŠ byla přijata další učitelka. Budova prochází generální opravou, přestavba školy je plánována od června 2009 do června 2010.

Ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem nejen v tradičních oblastech, ale společně se zapojují do projektů zaměřených na zlepšení vybavení školy a na rozvoj osobností žáků. V získávání grantů jsou úspěšní. Obec i škola aktivně spolupracují především s polskou vesnicí Vamberice v rámci gminy (pověřená obec) Radkov. Organizují nejenom kulturní akce v rámci příhraniční spolupráce, ale i vzájemnou spolupráci škol a spolků.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Příspěvková organizace hospodařila ve sledovaném období (2007 – 2009) zejména s dotacemi poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a s neinvestičními účelovými dotacemi na realizaci rozvojových programů, dále s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele, s vlastními příjmy a s finančními prostředky získanými projektovou činností.

Rozpočet na přímé výdaje na vzdělávání, který je stanovován v závislosti na počtu dětí a žáků normativním způsobem financování, se mírně navyšoval. Počet žáků v základní škole byl ve sledovaném období téměř stejný, v mateřské škole došlo v roce 2009 k jeho zvýšení v souvislosti s navýšením kapacity. Finanční prostředky ze státního rozpočtu použila škola na platy, ostatní osobní náklady, zákonné odvody, přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, na učebnice, učební pomůcky, na výdaje spojené s dalším vzděláváním

pedagogických pracovníků i na další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání.

Předností školy je její úsilí o získávání dalších finančních prostředků, které vytvářejí podmínky pro rozvoj osobností dětí a žáků a zabezpečují velmi dobré materiální podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů.

V roce 2007 získala škola ze státního rozpočtu dotaci v rámci rozvojového programu MŠMT „Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve školách v roce 2007“, kterou použila na pobytové soustředění dětí a žáků, na pořízení výukových programů, ekopomůcek a výukového materiálu. Další finanční prostředky škola získala z „Programu na podporu pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání“ a byly čerpány na úhradu nákladů spojených se správou a servisem počítačové sítě, prodloužením licencí a na pořízení příslušenství k PC. V roce 2007 a 2008 čerpala škola prostředky na financování rozvojového programu „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze 1. stupně“, které umožnily pedagogickým pracovníkům účast na vzdělávacích akcích.

V roce 2008 byla škole přidělena neinvestiční účelová dotace na „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“. Poskytnuté finanční prostředky umožnily ředitelce školy ocenit diferencovaně výsledky práce pedagogických pracovníků, zejména dle míry účasti na tvorbě školních vzdělávacích programů. Dále se škole v roce 2008 podařilo získat finanční prostředky v rámci programu MŠMT „Podpora čtenářství na školách v roce 2008“. Do uvedeného projektu byli zapojeni žáci základní školy i děti mateřské školy. Jeho cílem bylo posílení čtenářských schopností žáků, rozvoj a motivace dětí a žáků k četbě a získání základního přehledu z oblasti české literatury. Finanční prostředky byly použity především na nákup knih a financování aktivit k posílení čtenářské gramotnosti.

V roce 2009 byly dalším zdrojem příjmů finanční prostředky přidělené v rámci rozvojových programů MŠMT. Přispěly ke zlepšení podmínek odměňování zaměstnanců, a to stejně jako v roce 2008 na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků. Dále byl realizován program „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“. V uvedeném roce obdržela škola i finanční prostředky v rámci programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“, které umožnily pořízení školních potřeb pro tyto žáky.

Poskytnuté účelové dotace ze státního rozpočtu, které škola použila v souladu se stanovenými cíli, podpořily podmínky pro realizaci vzdělávacího procesu a přispěly k dosahování cílů školy.

Ve sledovaném období pokrývaly poskytnuté dotace ze státního rozpočtu průměrně 80 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Finanční prostředky byly využívány v souladu s účelem, na který byly přiděleny, se schváleným rozpočtem a potřebami školy.

Provoz školy byl finančně zabezpečen příspěvkem z rozpočtu zřizovatele, který pokrýval základní náklady spojené se zabezpečením chodu školy. V hodnoceném období se mírně navyšoval v důsledku zvyšování cen energií.

Škola má se zřizovatelem dobré vztahy. Za společného přispění se podařilo obci získat finanční prostředky v rámci projektů vzájemné spolupráce škol spolufinancovaných ze zdrojů Evropské unie prostřednictvím Euroregionu Glacensis, Rychnov nad Kněžnou. Cílem projektů realizovaných v letech 2007 – 2009 bylo posílit a zkvalitnit již existující vzájemné kontakty mezi obcemi v příhraničním regionu. Projekty navázaly na smlouvu o spolupráci podepsanou v roce 2004 mezi obcí Suchý Důl a polskou obcí Vamberice. V rámci projektů se uskutečnily akce pro děti a žáky uvedených obcí. Žáci absolvovali výměnné pobyty, došlo k výměně zkušeností mezi pedagogy a byly uspořádány společné kulturní akce. K 5. výročí spolupráce byl vydán barevný pamětní kalendář 2009, který sloužil k propagaci spolupráce

na obou stranách hranic. Z prostředků projektu škola obdržela promítací techniku, nábytek do tříd, dále matematické pomůcky pro výuku dle metody Montessori. Na vybavení těmito pomůckami získala škola grant také již ve školním roce 2006/2007 z rozpočtu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Škole se ve sledovaném období dařilo získávat nepeněžní dary od firem ve formě zboží a materiálu pro děti a žáky, dále každoročně obdržela finanční příspěvek na asistenta pedagoga, který dostávají rodiče na zajištění potřeb postiženého žáka. Školu podporuje Agentura pro rozvoj Broumova, ta poskytla finanční dar na přírodovědné akce „Chráníme památné stromy“ a „Léčivé byliny v okolí“.

V roce 2009 započala obec realizovat projekt v rámci příhraniční spolupráce České republiky a Polské republiky s názvem „Rozšíření volnočasové, vzdělávací a kulturní spolupráce Radkov – Suchý Důl“, který potrvá do roku 2011. Cílem projektu je celková modernizace školy a rozšíření započaté spolupráce s polským partnerem. V I. etapě realizace projektu bylo již provedeno rozšíření prostor mateřské školy, výměna stropů, rekonstrukce sociálního zařízení a vybudování čistírny odpadních vod. V další etapě bude provedena přístavba nad současnou zevní částí budovy, kde bude herna pohybové výchovy a nářadovna. Na půdě budou vybudovány prostory pro školní družinu, sociální zařízení, knihovna (informační centrum) a sklad. Realizace projektu napomáhá k podstatnému zlepšení materiálních podmínek školy. Již v roce 2007 financovala obec společně s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje výměnu oken v celé budově školy.

Vlastní příjmy školy tvořily ve sledovaném období úplata za vzdělávání v mateřské škole, poplatky vybírané ve školní družině, tržby za stravné a úroky.

Hodnocení mateřské školy

Podmínky pro činnost

Mateřská škola má po rekonstrukci velmi dobré podmínky pro pobyt dětí, prostory MŠ byly rozšířeny o další místnost. Děti se stravují ve společné jídelně pro mateřskou a základní školu, která se nachází rovněž v přízemí.

Vzdělávání dětí se uskutečňuje ve třídě, která je vybavena starším nábytkem, chybí dětské kouty pro námětové hry. Dle sdělení vedoucí učitelky starosta obce přislíbil finanční prostředky na nové materiální vybavení, to bylo objednáno s dodáním do 15. ledna 2010. Od poslední inspekce byl zakoupen nový sedací nábytek pro děti. Materiální zázemí pro hry a předškolní vzdělávání tvoří dostatečné množství hraček, méně je učebních pomůcek.

Drobné hudební nástroje jsou umístěny ve třídě, klávesy si půjčují učitelky MŠ ze ZŠ. Audiovizuální technika byla v průběhu inspekce využívána. Školní knihovna je doplňována novými tituly odborné a dětské literatury i encyklopediemi. Výtvarný materiál, hračky a doplňky pro hru jsou umístěny v dosahu dětí, mohou si je samy brát z otevřených skříňkových sestav. Učitelky věnují dostatečnou pozornost estetice prostředí, na výzdobě vnitřních prostor MŠ se podílejí i děti. Vedoucí učitelka MŠ má pro zpracování administrativy počítač s připojením na internet a nové multifunkční zařízení pro kopírování a tisk. Děti využívají počítačové vybavení základní školy.

Bezpečnost a ochrana zdraví dětí jsou podrobně rozpracované v další dokumentaci školy. Děti jsou průběžně poučovány o možných nebezpečných vlivech prostředí a jsou seznamovány s riziky ohrožujícími zdraví. V posledních třech letech nedošlo v MŠ k žádnému úrazu. Školní zahrada je před celkovou rekonstrukcí, ve školním řádu je vydán zákaz vstupu do těchto prostor. Teploměry nebyly první den inspekce umístěny v předepsané výšce, tento nedostatek byl odstraněn.

Přijímací řízení probíhá na základě kritérií stanovených ředitelkou školy. Informace o zápisu dětí do MŠ jsou zveřejňovány dostupným způsobem. Žádosti rodičů v minulých letech převyšovaly kapacitní možnosti MŠ, po rozšíření prostor a navýšení kapacity mohly být do MŠ přijaty všechny děti, jejichž rodiče o to požádali.

Učitelky v případě vzniku vzdělávacích a zdravotních problémů u dětí dávají podnět rodičům a kontaktují ve spolupráci s nimi školská poradenská zařízení. V době inspekce navštívily mateřskou školu odborná pracovníce ze SPC v Náchodě společně s referentkou odboru školství Královéhradeckého kraje, aby zjistily, zda dítě se SVP potřebuje osobního asistenta. Mateřská škola umožňuje rovný přístup k předškolnímu vzdělání.

Vedení mateřské školy

Ředitelka školy přenesla odpovědnost za řízení mateřské školy na vedoucí učitelku. V mateřské škole pracují dvě učitelky. Vedoucí učitelka MŠ je odborně kvalifikovaná, druhá učitelka zaměstnaná na 74 % pracovní úvazek, která nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace pro vyučování v mateřské škole, zahájila studium pedagogiky ve vyšší odborné škole. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je tvořen komplexně pro celou příspěvkovou organizaci. Učitelky si vybíraly semináře z katalogů vzdělávacích institucí a podle doporučení ředitelky školy. Vedoucí učitelka se účastnila za poslední tři roky čtyř seminářů, „Informativního kursu Montessori“, který byl v rozsahu 32 hodin, semináře na téma „Hypoaktivní a hyperaktivní dítě“ a dvou seminářů „Splývavé čtení“. Rovněž absolvovala ICT kurzy „Školení poučených uživatelů“.

Řízení pedagogického procesu je vymezené vnitřními dokumenty a směrnicemi. Ve školním řádu jsou uvedeny podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, dále vnitřní režim školy, podmínky zajištění bezpečnosti a zacházení s majetkem školy. V dokumentu „Provozní řád MŠ“ nebyl plánovaný pobyt dětí venku v souladu s požadavky na předškolní vzdělávání (byl kratší než dvě hodiny). Ředitelka školy reagovala na tento zjištěný nedostatek a odstranila ho rozšířením časového limitu pro pobyt dětí venku.

Z rozhovoru s ředitelkou školy vyplynulo, že kontrolní činnosti je věnována ze strany vedení školy stálá pozornost, ale písemné záznamy ona ani vedoucí učitelka o ní nevedou. Vlastní hodnocení školy problematiku předškolního vzdělávání řeší. Zápisy z jednání pedagogické rady (společné pro oba typy škol) obsahují záznamy o projednávání zásadních dokumentů mateřské školy.

Vnitřní informační systém směrem k zaměstnancům byl realizován ústní formou, dále písemně prostřednictvím zápisů pedagogické rady a provozních porad. Termíny pedagogických porad jsou plánovány na počátku školního roku organizačním pokynem ředitelky, dále vycházejí z aktuálních potřeb.

Spolupráce s partnery

Za nezbytnou a velmi dobře fungující považuje vedoucí učitelka spolupráci s pedagogy základní školy, společně organizují různé akce pro rodiče a veřejnost, besídky, oslavy, kulturní vystoupení apod.

Nedílnou součástí spolupráce je kontakt s rodiči, který začíná již při přijímání dětí do MŠ. Informace o dětech a provozu MŠ jsou předávány při každodenním setkávání s nimi. Aktuální informace o průběhu vzdělávání, organizaci provozu MŠ a školní řád jsou zveřejněny. Vzdělávací program je k nahlédnutí u vedoucí učitelky MŠ.

K obohacení vzdělávání dětí přispívají návštěvy výstav a divadel, výlety do zoologické zahrady, do náchodského zámku a do okolí.

Školní vzdělávací program

ŠVP pro PV je zpracovaný dle požadavků školského zákona, byl vydaný ředitelkou školy a schválený pedagogickou radou. Tvořila ho především kvalifikovaná učitelka MŠ. ŠVP pro PV je v částečném souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, čj. 32 405/2004-22. Zpracovaný učební dokument má velmi dobrou úroveň, dílčí nedostatky byly s učitelkami projednány. Výstižně stanovený vzdělávací obsah navazuje na strategické cíle školy. Vzdělávací nabídku vhodně doplňují dílčí činnosti zaměřené na podporu zdravého životního stylu (plavání, hra na zobcovou flétnu).

Průběh vzdělávání

Při plánování předškolního vzdělávání učitelky postupují v souladu s požadavky RVP pro PV. Vycházejí z konkrétních vzdělávacích záměrů, vzdělávání dětí je zpracované do integrovaných bloků. V průběhu inspekční činnosti byly provedeny hospitace u obou učitelek. Sledované vzdělávací činnosti byly vyvážené, střídaly se spontánní i řízené aktivity. Začleňování skupinových forem práce bylo nenásilné. Spontánní a řízené činnosti byly zařazovány s respektováním obecných psychohygienických a didaktických zásad. Pro spontánní hry děti využívaly hračky, pomůcky a výtvarný materiál.

Pitný režim je zajištěn, učitelky nabízejí nápoje před odchodem na vycházku. Příznivé psychosociální prostředí v MŠ podporuje osobnostní rozvoj dětí i jejich individuální schopnost začlenit se do sociální skupiny. Pedagogické vzdělávací přístupy byly při sledovaných hospitacích orientovány na využívání metod aktivního učení, které podporují u dětí zvědavost a potřebu objevovat, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Učitelky umožňovaly dětem výběr alternativních činností. Děti mají pravidla chování stanovená ústně, přesto se negativně projevila nekázeň některých z nich.

Zvolené metody a formy práce vedly děti k samostatnosti, k rozvoji tvořivosti, k aktivitě a vyjádření vlastního názoru. Ve třídě bylo příznivé pracovní klima, komunikace mezi dětmi navzájem i mezi dětmi a dospělými byla otevřená a bezprostřední. Učitelkám se daří u dětí rozvíjet mezilidské vztahy a podporovat vzájemnou toleranci. Učitelky používaly vždy pozitivní hodnocení, u dětí tak posilovaly pocit úspěšnosti. V pedagogickém procesu kladly zvýšený důraz na poutavou motivaci.

Rozvoj klíčových kompetencí

Inspekční hospitace potvrdily, že projevy dětí ve sledovaných vzdělávacích oblastech jsou na požadované úrovni a odpovídají jejich věku. Ze zápisů v třídní knize vyplynulo, že učitelky rozvíjely dílčí klíčové kompetence dětí ve všech oblastech rovnoměrně, při plánování vzdělávání vycházejí ze všech pěti vzdělávacích oblastí uvedených v ŠVP pro PV.

Vzdělávání dětí v oblasti ***Dítě a jeho psychika*** je rozvíjeno a částečně jsou vytvářeny základy klíčových kompetencí. Učitelky podněcují děti k rozvoji řečových a komunikativních dovedností, respektují jejich individuální potřeby a věkové zvláštnosti. Děti experimentují s čísly, počítají, zajímají se o knihy a získávají nové informace v encyklopediích. V průběhu sledovaných činností prokazovaly schopnost soustředit se. Učitelky je povzbuzovaly i při jejich neúspěchu. Děti měly možnost se samostatně rozhodovat o svých činnostech především v průběhu her. Dokázaly si vzájemně radit a pomáhat si.

Příznivé sociální klima vytváří velmi dobré předpoklady pro rozvoj osobnosti dítěte. Děti velmi dobře zvládaly pracovní návyky, učitelky jim vytvořily prostor pro uplatňování představivosti a fantazie. MŠ usiluje o podporu úspěšnosti každého dítěte, podporuje bezproblémový přechod na vyšší stupeň vzdělávání a vytváří podmínky pro komplexní rozvoj osobnosti dítěte.

Výsledky vzdělávání dětí

Učitelky mateřské školy průběžně hodnotí úspěšnost dětí, sledují jejich individuální rozvoj i jejich pokroky. Vedou záznamy o jejich osobnostním rozvoji, plánují individuální práci. Ve spolupráci se Speciálně pedagogickým centrem (dále SPC) v Náchodě provádějí depistáž dětí se špatnou výslovností. V případě zájmu rodičů zajišťuje individuální logopedickou péči odborná pracovnice SPC v Náchodě.

Hodnocení základní školy a školní družiny

Přijímání a ukončování vzdělávání na 1. stupni ZŠ

Základní škola informuje o své vzdělávací nabídce především prostřednictvím informačního systému obce a svých webových stránek, které však obsahují mnoho neaktuálních informací. Zájemci o vzdělávání mohou školu kdykoli navštívit a zúčastnit se vyučování. Úzká spolupráce probíhá s mateřskou školou a především se spádovou školou v Polici nad Metují. Termín zápisu žáků do první třídy je zveřejněn ve školním a obecním zpravodaji, na průběhu zápisu se podílejí všechny učitelky školy a určení žáci. Ředitelka školy přijala pro školní rok 2009/2010 pět žáků do 1. ročníku ZŠ. Správní řízení proběhlo v souladu s ustanovením právního předpisu. Rovnost příležitostí ve vzdělávání je zajištěna.

Žákům 5. ročníku jsou vypracována spolu s vysvědčením i výstupní hodnocení. Předložené vzorky hodnocení odpovídaly příslušnému právnímu předpisu. Zástupci plně organizovaných škol z okolí se školou spolupracují, příležitostně se účastní i zasedání školské rady.

Zohledňování vzdělávacích potřeb žáků

Výrazně nadaní žáci v současné době školu nenavštěvují. Žákovi 5. ročníku s výbornými výsledky v učení je umožněn rozvoj jeho zájmů tím, že mu učitelky přidělují úkoly nad rámec základního učiva a umožňují mu přístup k doplňkovým učebním materiálům.

Čtyřem žákům se SVP, kterým byl na základě vyšetření ve školských poradenských zařízeních a žádosti školy přiznán zvýšený normativ na vzdělávání, je poskytována nápravná péče, tj. reedukace specifických poruch učení (dále SPU). Všichni čtyři se učí podle individuálních vzdělávacích plánů. Se žáky pracuje vyškolená dyslektická asistentka, která je zároveň jejich třídní učitelkou. Nápravy SPU se účastní i žáci s dyslektickými tendencemi nebo ti, kteří vykazují slabší prospěch.

Integrovanému žákovi 4. ročníku s více vadami po celý den pomáhá asistentka pedagoga. Na základě doporučení odborníků z poradenského zařízení je kromě individuální péče upraven i jeho učební plán a rozvrh hodin. Žák se učí každý den pouze pět vyučovacích hodin a neabsolvuje výuku cizího jazyka.

Škola rovněž identifikuje žáky s riziky neúspěšnosti, projednává strategii podpory jejich vzdělávání, spolupracuje se zákonnými zástupci žáků. V letošním školním roce jedna žákyně opakuje druhý ročník.

Učitelky vycházejí svým klientům maximálně vstříc. Ředitelka školy umožnila ve školním roce 2008/2009 jednomu žákovi individuální přípravu formou domácího vzdělávání, probírané učivo vyučující pravidelně konzultovala s rodiči, žák složil předepsané zkoušky, které ho opravňovaly k postupu do dalšího ročníku. V letošním školním roce domácí vzdělávání škola neorganizuje, protože žák přestoupil na jinou málotřídní školu.

Zajištění bezpečnosti žáků

Základní škola systematicky dbá na preventivní strategii zaměřenou na předcházení rizik patologického chování a omezení vzniku školních úrazů. Ředitelka školy vypracovala dokument „Koncepce výchovy ke zdravému způsobu života“, který uvádí strategie primární prevence vhodné pro žáky mladšího školního věku. Strategie jsou zařazeny do obsahů učiva jednotlivých předmětů. Uváděné aktivity zahrnují i účast žáků na tradičních akcích obce, spolupráci s partnery školy a rodičovskou veřejností.

Zaměstnanci školy důsledně dbají na bezpečnost žáků. Probíhající rekonstrukce školy nijak výrazně nenarušuje vzdělávání. Z důvodu bezpečnosti je žákům zakázán vstup do školní zahrady, výuka tělesné výchovy je zajištěna alternativním způsobem. S pravidly bezpečného chování jsou žáci seznamováni na začátku školního roku, dále před každou akcí školy a před prázdninami. Povinný dohled nad žáky v době přestávek organizují určené vyučující a vychovatelky, na dohledu nad žáky ve školní jídelně se podílí i provozní pracovnice.

Vybavení učeben a ostatních používaných prostor školy odpovídá zásadám bezpečnosti a umožňuje zdravý vývoj žáků. Škola pro žáky i pedagogy zajišťuje vhodný stravovací a pitný režim. Vede předepsanou dokumentaci o evidenci úrazů (ve sledovaném období posledních tří školních let nebyl evidován ani jediný).

Školní vzdělávací programy ZŠ a ŠD

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku. Vzdělávání se uskutečňuje podle platných vzdělávacích programů. Základní škola je vedena v síti českých škol Montessori, v ZŠ a ŠD jsou však používány pouze některé její prvky, vyučování a zájmová činnost jsou organizovány tak, aby vyhovovaly potřebám málotřídní spádové školy.

Škola začala učit podle ŠVP pro ZV v rámci pokusného ověřování na málotřídních školách již od 1. září 2006, ředitelka školy spolupracovala při jeho tvorbě s Výzkumným ústavem pedagogickým (dále VÚP). Současné úpravy učebního plánu a organizace činností školy, provedené vzhledem k jednomu integrovanému žákovi 4. ročníku a ke stavebním úpravám v budově v roce 2009/2010, byly předloženy školské radě, ta je projednala 8. října 2009.

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP pro ZV), je přizpůsoben reálným podmínkám a možnostem školy. Je celkově zpracován velmi dobře, jsou v něm však některé obsahové a formální nepřesnosti.

Hodnotitelé z řad inspekce i přizvaný expert na problematiku Montessori doporučili konkretizovat kapitolu zabezpečení žáků se SVP (část zajištění péče o žáky se zdravotním a sociálním znevýhodněním), zahrnout do učebního plánu úpravy RVP pro ZV ze dne 26. června 2007, čj. 15523/2007-22 (týká se počtu disponibilních hodin), doplnit očekávané výstupy doplňujícího vzdělávacího oboru dramatická výchova, který je integrován do předmětu český jazyk, a očekávané výstupy předmětu praktický život. Kapitolu vlastní hodnocení školy, která je zpracována velmi obecně a útržkovitě (chybí zde časové rozvržení hodnotících činností), je potřeba dopracovat. Celková hodinová dotace, počty hodin vyučovaných v jednotlivých ročnících i hodinové dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti a předměty (kromě 4. ročníku) jsou stanoveny správně a odpovídají podmínkám RVP pro ZV.

Na ŠVP pro ZV navazuje školní vzdělávací program pro školní družinu (dále ŠVP pro ŠD), podle něj vychovatelka ŠD organizuje činnosti žáků. Po upozornění inspekce byl doplněn o některé náležitosti předepsané ustanovením právního předpisu, které byly obsaženy v jiných interních dokumentech školy (např. ve Vnitřním řádu ŠD). ŠVP pro ŠD již je v souladu

s příslušnými ustanoveními školského zákona. Oba vzdělávací programy jsou uloženy v ředitelně, veřejnosti jsou na vyžádání přístupné.

Vedení školy

Ředitelka školy je ve vedoucí funkci v této škole od 1. srpna 2005, byla jmenována na základě výsledků konkurzního řízení. Má vysokoškolské pedagogické vzdělání, je odborně kvalifikovaná pro výuku na 2. stupni ZŠ. Počet let pedagogické praxe splňuje, předepsané studium pro ředitele organizované akreditovaným centrem vzdělávání zahájila, ale ještě ho nedokončila. Právní povinnosti ředitelky školy podle platného školského zákona plní v požadovaném rozsahu.

Její koncepční záměry vycházejí z alternativních pedagogických směrů a moderních trendů, které přizpůsobila místním podmínkám školy. Pro podporu řízení v ZŠ používá několik dílčích plánů (např. Organizace školního roku 2009/2010, Provoz školní družiny 2009/2010, Provozní řád, Preventivní program) a vnitřních směrnic.

Zásadní záležitosti projednává ředitelka školy v pedagogické radě jako svém poradním orgánu. Další metodické orgány v ZŠ zřízeny nejsou.

Koncepční materiály a vytvořené plány jsou reálné, odpovídají potřebám školy. Ředitelka školy je velmi úspěšná jako manažerka v projektové činnosti, ve spolupráci s obcí bylo získáno několik grantů, ze kterých byla škola vybavena, či byly finanční prostředky směřovány na zajištění akcí mimo vyučování.

Organizace školy je stanovena v příslušném dokumentu. V právním subjektu pracují tři vedoucí pracovníci (od 1. 9. 2009 jsou vypláceny tři příplatky za vedení – ŘŠ (3. stupeň řízení), vedoucí učitelka MŠ (1. stupeň řízení) a vedoucí ŠJ (1. stupeň řízení). Od 1. listopadu 2009 zastává funkci vedoucí ŠJ nová zaměstnankyně.

Ředitelka školy vypracovala pracovní náplně všem sedmi pedagogickým a třem provozním zaměstnankyním, určila jim jejich úkoly a kompetence. Mzdy a účetnictví jsou zpracovávány externě prostřednictvím služeb. Organizační systém základní školy je jednoduchý, ale funkční, řízení vyhovuje podmínkám málotřídní školy.

Vlastní vzdělávací proces je organizován v souladu s měsíčními plány práce a rozvrhem hodin jednotlivých předmětů a ročníků s určitými výjimkami, danými složením žáků v jednotlivých ročnících. Rozvrh hodin je přizpůsoben potřebám organizace práce málotřídní školy s odděleními.

Ředitelka školy vydala školní řád, který projednala pedagogická rada, schválila školská rada a byli s ním seznámeni zaměstnanci i žáci. O jeho vydání byli informováni rodiče. Školní řád obsahuje části předepsané zákonnou normou. V pravidlech pro hodnocení žáků jsou však uvedeny pouze zásady, chybí kritéria hodnocení. Pro žáky byl školní řád zestručněn do tzv. desatera, kromě toho si žáci sestavili vlastní pravidla třídy, která je vedou ke spoluzodpovědnosti za své chování.

Ředitelka školy provádí kontrolu činností školy, písemné záznamy o ní nezakládá. Dle jejího sdělení hospituje ve výuce v ZŠ, sleduje srozumitelnost výkladu učitelek, osvojení učiva i chování žáků. Povinná třídní dokumentace v době inspekce vykazovala některé formální nedostatky, ředitelka školy byla na ně upozorněna a zajistila jejich odstranění. Na základě zjištění z kontrolní činnosti přijímá ředitelka školy opatření (např. v minulých letech se to týkalo personálních změn). Zjištěné údaje jí slouží také jako podklady pro výroční zprávu a pro vlastní hodnocení školy. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2008/2009 je poměrně rozsáhlý dokument, jsou zde rozpracovány nejen údaje o škole, ale i projekty obce a aktivity školy mimo vyučování. Vlastní hodnocení školy je sestaveno podle schválené struktury hodnocení.

Za čtyři roky působení ve funkci si ředitelka školy vypracovala osobitý systém řízení, získala přehled o podmínkách i činnostech všech vzdělávacích oborů školy. Svým manažerským přístupem výrazně ovlivňuje práci školy ve prospěch dětí a žáků. Problémy však má se zajištěním výuky odborně kvalifikovanými pedagogy.

Partnerství

Ředitelka školy umožnila vznik školské rady, pravidelně s ní spolupracuje, jejích jednání konajících se dvakrát ročně se účastní jako host, umožňuje školské radě přístup k dokumentaci podle zákonných předpisů. Školská rada spolupracuje s partnery spádové školy v Polici nad Metují a Gymnáziem v Broumově. Obsahem těchto společných jednání byla koordinace výuky cizích jazyků žáků 5. ročníku a příprava žáků na přijímací řízení na střední školy.

Škola je otevřená veřejnosti. Své výsledky žáci prezentují na školních besídkách a společenských akcích konaných ve spolupráci s obcí.

Ředitelka školy pravidelně spolupracuje se zřizovatelem a předkládá mu schválenou výroční zprávu o činnosti školy. Škola spolupracuje s tradičními partnery. Jsou to „Sbor dobrovolných hasičů“, TJ Sokol Suchý Důl, „Suchodolské ženy“ a spolek divadelníků „SPONA“, místní knihovna atp. Společně organizují řadu akcí (např. adventní jarmark, maškarní bál, rej čarodějnic, branný závod, návštěvu lanového centra, sportovní atletické soutěže, turnaje v míčových hrách atp).

Významná je spolupráce s ekologickými aktivitami (Rezekvítek Brno, M.R.K.E.V., CHKO Broumov, ekologické středisko Sever). Škola spolupracuje s Univerzitou Hradec Králové a s Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze. Činnost školy i obce významně obohacuje partnerství s polskou školou vzniklé v rámci příhraniční spolupráce Euroregionu Glacensis. V rámci tohoto projektu se žáci účastní různých, zejména ekologických akcí a pobytů zaměřených na regionální výchovu.

Předpoklady pro řádnou činnost ZŠ a ŠD

Výuku v základní škole ve školním roce 2009/2010 zabezpečuje pět učitelek. Na výuce integrovaného žáka 4. ročníku se podílí asistentka pedagoga (25 hodin – úvazek 0,625), která rovněž vykonává funkci učitelky (5 hodin – úvazek 0, 227).

Ředitelka školy a zároveň třídní učitelka II. třídy (1. a 2. ročník) je odborně kvalifikovaná pro výuku na 2. stupni ZŠ, pro 1. stupeň nikoliv. Absolvovala 300 hodinový kurz akreditovaný MŠMT ČR a získala kvalifikaci pro práci s dětmi ve věku 3 - 9 let metodou Montessori. Ředitelka školy učí žáky 1. a 2. ročníku matematiku, část hodin českého jazyka a předmět praktický život, vykonává celkem 13 hodin přímé práce se žáky týdně.

Třídní učitelka I. třídy (3., 4. a 5. ročník) má vysokoškolské vzdělání, podmínky odborné kvalifikace pro výuku však nesplňuje. Učí anglický jazyk ve 2., 3. a 5. ročníku, český jazyk, matematiku, historii, zeměpis a přírodovědu, pracovní činnosti ve 3., 4. a 5. ročníku, celkem 23 hodin týdně a k tomu ve dvou hodinách provádí u žáků se SVP nápravu specifických poruch učení.

Asistentka pedagoga absolvovala předepsané kvalifikační studium „Asistent pedagoga“ v rozsahu 120 hodin, pro výuku odborně kvalifikovaná není. Kromě pedagogické asistence učí 2 hodiny kosmické výuky s přírodovědou, 1 hodinu českého jazyka - složku psaní, 1 hodinu hudební výchovy a 1 hodinu informatiky.

Dvě učitelky na částečný úvazek (se středoškolským odborným vzděláním a středoškolským všeobecným vzděláváním), které nesplňují podmínky odborné kvalifikace, učí část výchovných i naukových předmětů. Jedna z nich je na 0,83 úvazku zaměstnána jako

vychovatelka ŠD a dále učí 3 hodiny týdně (tělesná výchova, pracovní činnosti a čtení), druhá učí 5 hodin týdně (3 hodiny výtvarné výchovy, 1 hodinu hudební výchovy a 1 hodinu tělesné výchovy).

Na nekvalifikované učitelky a vychovatelku ŠD se vztahuje přechodné ustanovení zákona o pedagogických pracovnících (§ 32 zákona 563/2004 Sb.). Studium k získání odborné kvalifikace musí zahájit do 31. prosince 2014.

Pedagogické pracovnice se účastní DVPP podle priorit školy a organizačních možností provozu. Všechny absolvovaly kurz metodiky počátečního čtení metodou splyvavého čtení, seminář k evaluaci školy, seminář péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a řadu dalších odborných seminářů. Personální zajištění výuky žáků 1. stupně ZŠ není optimální, schází odborně kvalifikované pracovnice pro tento stupeň s praxí na málotřídní škole. Ředitelka školy řeší personální zajištění školy v budoucnosti. Má možnost výběru z velmi omezené regionální nabídky vhodných pedagogů, ochotných pracovat ve specifických podmínkách málotřídní školy.

Zřizovatel i ředitelka školy věnují velké úsilí zajištění moderního pracovního prostředí školy. Po dokončené výměně oken a stropů byla změněna vnitřní dispozice MŠ a ZŠ. V době inspekce probíhaly stavební práce, proto byla upravena organizace vstupu a pohybu po budově. K jištění výuky tělesné výchovy v roce 2009/2010 byla přijata přechodná opatření, škola na jednu hodinu týdně pronajímá tělocvičnu ZŠ Police nad Metují a jednou měsíčně jsou pořádány sportovní dny. Kromě toho je organizován základní i rozšiřující plavecký výcvik žáků, kterého se účastní žáci všech ročníků ZŠ.

Zajištění bezpečnosti a pohody žáků bylo sledováno při vyučování ve škole i ve školní družině. Dohled nad žáky je zajištěn, učitelky podporují zdravý fyzický i psychický vývoj žáků, umožňují jim přiměřený pohyb a dbají na změny poloh při učení.

Škola má dostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání a výchovy. Obě kmenové třídy ZŠ jsou zařízeny variabilním nábytkem, který odpovídá potřebám dětí mladšího školního věku, jsou vybaveny názornými a manipulačními pomůckami, včetně vybavení pro smyslovou výchovu a matematiku podle originálních pomůcek Marie Montessori od holandské firmy. V části vyučování mohou žáci pracovat v centru aktivit. Učebny jsou čisté, esteticky upravené a výukově podnětné. K dispozici je šest počítačů v učebnách, pro integrovaného žáka s asistentkou je pro případy potřeby vyčleněn počítač připojený na internet v místnosti pro individuální výuku. Ve vybavení školy je i prezentační technika zastoupená dvěma dataprojektory (z toho jeden je mobilní). Vybavení učebnicemi a učebními texty je pro většinu předmětů standardní, po upozornění inspekce byly pro výuku angličtiny ve 3. ročníku dokoupeny žákům učebnice s doložkou MŠMT z nakladatelství Fraus.

Organizace vzdělávání

Vyučování probíhá v souladu s právním předpisem ve vyučovacích hodinách trvajících 45 minut s patnáctiminutovými přestávkami. Vzhledem k tomu, že jednotlivé hodiny nejsou odděleny akustickým signálem, mohou vyučující zařazovat přestávky podle obsahu a charakteru učiva, případně podle psychohygienických potřeb žáků. Učí se i v blocích. Přestávky tráví žáci většinou ve třídách, svačí v přízemí ve školní jídelně. Pitný režim je zajištěn nápoji ve várnici, či si žáci nosí vlastní tekutiny. Dopolední a odpolední vyučování je však odděleno pouze třicetiminutovou pauzou. Z důvodu dopravního spojení žáků není dodržen interval daný předpisem.

Žáci pěti ročníků jsou sdruženi do dvou tříd, ve většině hodin probíhá výuka žáků ve dvou či třech odděleních. V části naukových předmětů integrovaný žák 4. ročníku pracuje pod vedením asistentky pedagoga v místnosti pro individuální výuku. Z učebního plánu, který byl pro letošní školní rok aktuálně upraven, vyplývá, že disponibilní hodiny byly vhodně využity

na posílení jazykové a komunikační výchovy, kam byl integrován doplňující vzdělávací obor dramatická výchova. Dále byl zařazen anglický jazyk v jednodinové dotaci již do 2. ročníku, posíleny byly tři vzdělávací obory: matematika a její aplikace, informační a komunikační technologie (zařazená od 1. ročníku v půlhodinových celcích), člověk a jeho svět (obsahuje předměty kosmická výchova, zeměpis, historie a přírodověda). Posílena byla v souladu s filosofií pedagogiky Marie Montessori i vzdělávací oblast člověk a svět práce o předmět praktický život v 1. a 2. ročníku. Obsahem učiva jsou praktické činnosti doprovázející život člověka. Tento vyučovací předmět si klade za cíl posílení praktických schopností běžného denního života u žáků mladšího školního věku.

Předložené rozvrhy hodin žáků 1. stupně byly sestaveny s ohledem ke stávajícím možnostem školy. Pedagogické a psychosociální zásady jsou v nich částečně dodrženy. Výuka angličtiny ve druhém ročníku s jednodinovou týdenní dotací se jeví jako poměrně málo efektivní, protože předmět je zařazen 5. vyučovací hodinu (vhodnější vzhledem k věku žáků je zařadit dvakrát týdně kratší časový úsek či rozšířit výuku cizího jazyka na dvě hodiny týdně).

Škola nabízí žákům dva zájmové útvary, čtenářský kroužek a náboženství, které vedou paní knihovnice a pan děkan z Police nad Metují. Do školy dojíždí učitel Základní umělecké školy Police nad Metují, který vyučuje hudební obor. Výukou celoročně prolínají celoškolské projekty zaměřené především na výuku čtenářských dovedností, na sportovní aktivity a na regionální výchovu.

Průběh vzdělávání v ZŠ a ŠD

Předměty 1. stupně

Výuka čtení je prováděna metodou SFUMATO (splývavé čtení) za podpory pracovních listů a manipulačních pomůcek. Výuka 1. ročníku školy v porovnání s jinými základními školami byla mírně zpožděna vzhledem k tomu, že žáci učivo zatím nezvládli. Měli problémy především se čtením uzavřených slabik. Rovněž pracovní návyky některých žáků z obou tříd ještě nebyly dostatečně upevněny.

Vyučování je často spojováno do bloků. Jsou využívány názorné pomůcky a audiovizuální technika, žáci jsou vedeni k používání odborných pojmů. Učitelky po celou dobu sledovaných hodin nabízely celou řadu podnětů pro skupinovou práci. Učily většinou tradičním způsobem, kdy střídavě pracovaly přímo s jednou skupinou, žáci druhé či třetí skupiny měli samostatnou písemnou práci. Při výtvarné výchově a pracovních činnostech pracovali mladší i starší žáci společně, učitelka zadala práci jednotně bez odlišení náročnosti nebo rozdílného rozsahu zadaného úkolu.

Žáci využívali dostatečného množství informačních zdrojů (učebnice, pracovní listy, encyklopedie, slovníky, internet). Vzájemná pomoc žáků ve skupině a mezi skupinami byla využívána však pouze ojedinelé.

Učitelky hodnotily slovně dílčí činnosti v průběhu celé hodiny, hodnocení mělo motivační funkci. Zhodnocení práce v jednotlivých předmětech či dnech učitelky provádějí pouze výjimečně, někdy žáky vyzývají k jednoduchému sebehodnocení (co se ti v práci dařilo, jak bys hodnotil své výsledky).

Práce žáků školy je průběžně hodnocena také slovní sebereflexí. K tomuto účelu je zavedena evidence sebehodnocení žáka v žákovských notýscích. Na konci každého měsíce si žák může zaznamenávat dle svého výběru zvládnuté kompetence, stupeň jejich osvojení, získané postřehy, rozšíření svých dovedností a znalostí. Tento způsob hodnocení má sloužit nejen k tomu, aby byli žáci vedeni k samostatnému i kritickému zhodnocení své činnosti, ale zároveň má být vodítkem pro rodičovskou veřejnost a podávat rodičům informace o práci jejich dítěte ve škole.

K sebehodnocení žáka učitelky jednou za čtvrtletí vypracují hodnocení z pohledu posunu žáka v oblasti klíčových kompetencí, rozvoje myšlení a celkové komunikační schopnosti. Důraz kladou i na žákovu aktivitu, plánování činnosti a zodpovědnost za svoji práci. Žáci jsou vedeni od 2. ročníku k zápisu úkolů do sešitku „úkolníčku“ a k zodpovědnosti nad splněním zadaných úkolů.

Ráno v komunitním kruhu se probírají plány dne či týdne a vyhodnocuje se plnění žákovských povinností. Žáci jsou oceňováni a hodnoceni i za produktivitu a kvalitu práce při samostatné činnosti. Při konzultačních dnech jednotlivých učitelek jsou závěry hodnocení předávány rodičům individuálně za přítomnosti jejich dětí.

Na vysvědčení je využíváno v pololetí v 1. ročníku širší slovní hodnocení, později hodnocení klasifikací v kombinaci s širším slovním hodnocením a od 3. ročníku hodnocení klasifikačními stupni (žáci se SVP mohou být hodnoceni slovně).

Komunikace v cizích jazycích

Povinná výuka cizího jazyka je zahájena ve druhém ročníku. Jeho výuce je věnována jedna hodina z disponibilní časové dotace. Od třetího ročníku se tento jazyk učí v základní doporučené dotaci tří hodin týdně, žáci pátého ročníku navíc absolvují týdně jednu hodinu anglické konverzace.

Anglický jazyk učí vyučující, která prošla dílčími semináři zaměřenými na zdokonalování jazyka i metodických postupů.

Pro výuku angličtiny je škola standardně vybavená, ve sledovaných hodinách žáci využívali především pracovní listy, názorný materiál ve formě obrázků, počítačové programy a interaktivní cvičení z jazykových serverů. Žáci prokázali dovednost vyhledávat neznámou slovní zásobu jak v klasických slovnících, tak na internetu. Ve sledovaných hodinách 2., 3. a 5. ročníku prokázali dobrou znalost slovní zásoby téměř všichni žáci, jednalo se však o jednotlivé výrazy bez zařazení do větného kontextu. Žáci 2. ročníku nacvičovali správnou výslovnost pomocí počítačového programu nápodobou slyšeného výrazu s názorem, práce byla prokládána soutěžemi, hrami a písničkou. Vyučující žáky průběžně slovně motivovala. Starší žáci se orientují v základních frázích, dovedou přečíst jednoduchý text a rozumí mu. Se složitějším, doplňkovým textem si poradili pouze dva žáci z pěti, většina z nich si však dokázala potřebnou neznámou slovní zásobu vyhledat. Poměrně malé znalosti vykazovali žáci při aplikaci jednoduchého gramatického učiva, potřebné znalosti odpovídající učivu pátého ročníku prokazoval pouze jeden žák. Ten je ve výuce podporován i doplňkovými úkoly z učebnice s vyšší obtížností.

Učivo sledovaných hodin bylo v konečné fázi shrnuto, zopakováno a práce žáků zhodnocena. Během výuky vyučující poměrně málo užívala anglických pokynů, žáci tak měli málo příležitostí ke spontánnímu poslechu. V hodinách konverzace pracují žáci především ústně – nácvik produktivních a částečně interaktivních činností je prokládán poslechem autentických textů, hrami, soutěžemi a písničkami za využití audiovizuální techniky.

Činnosti ŠD

V době inspekce využívali žáci jednoho oddělení školní družiny prostory herny MŠ (ráno a po obědě) a kmenové II. třídy ZŠ (odpoledne). Dokumentaci žáků (matriku ŠD) vede vychovatelka ŠD, zápisy v zápisních lístcích do ŠD i v přehledu výchovně vzdělávací práce odpovídají skutečnosti. ŠD je v provozu od 6:00 do 7:45 hodin a od 11:45 do 14:30 hodin. Vychovatelka ŠD sice nesplňuje předepsanou kvalifikaci, ale při vzdělávacích činnostech s žáky se to nijak negativně neprojevovalo. Žáci se mohou podílet na plánování činností, mohou hrát stolní hry, číst si knížky z příruční knihovničky, stavět z konstrukčních stavebnic,

využívat dalšího vybavení ZŠ nebo se zapojit do řízených činností, které pro ně vychovatelka organizuje.

Pomůcky jsou doplňovány dle finančních možností školy. Spolupráce s učitelkami i zřizovatelem se osvědčuje při organizování řady sportovních i kulturních akcí či besídek k různým příležitostem. Výchovně vzdělávací činnost ve ŠD probíhá formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Příprava na vyučování je zpravidla realizována prostřednictvím didaktických her. Činnosti ŠD navazují na výuku. Vychovatelka zařazuje práci s knihou, četbu pohádek či vyprávění do odpočinkových činností. Využívá hry, i spontánní aktivity žáků. Žáci si při činnostech v ŠD mohou rozvíjet především kompetence pracovní, komunikativní, sociální a interpersonální i kompetence k trávení volného času.

Výsledky vzdělávání žáků na úrovni školy

Úspěšnost žáků

Všechny učitelky i vychovatelka ŠD průběžně sledují výsledky vzdělávání žáků. Scházejí se na pedagogických radách, kde se navzájem informují o úspěšnosti žáků, upozorňují na žáky slabé a neprospívající a přijímají příslušná opatření.

Ředitelka školy zveřejňuje stručné přehledy o výsledcích výchovy a vzdělávání ve výročních zprávách školy a zabývá se jimi v obecné podobě i při vlastním hodnocení školy. Na závěr 5. ročníku absolvují žáci tzv. „školní maturitní zkoušku“ ze znalostí, dovedností a získaných kompetencí za 1. – 5. ročník ZŠ.

Škola se komplexního externího hodnocení provedené komerční firmou zúčastnila naposledy ve školním roce 2007/2008. Výsledky testování a závěry ředitelka školy nedoložila.

Pravidelně se žáci účastní školního kola mezinárodní soutěže Matematický klokan a pedagogové organizují několik školních kol sportovních soutěží.

Celkové hodnocení školy

Základní škola a Mateřská škola, Suchý Důl, okres Náchod poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola využívá vícezdrojové financování. Předností školy je aktivní přístup ředitelky školy k získávání finančních prostředků nejen ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, ale především zapojením do projektů. Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Vytvořené materiální a finanční zdroje vytvářejí dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů v mateřské škole, v základní škole a ve školní družině. Aktivní přístup ředitelky školy v oblasti finančního a materiálního zabezpečení školy dává předpoklad pro další rozvoj.

Mateřská škola

Ředitelka školy informuje veřejnost o vzdělávací nabídce mateřské školy. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se uskutečnilo ve správním řízení.

Školní vzdělávací program respektuje hlavní zásady tvorby ŠVP pro PV formulované v RVP pro PV. Je otevřeným dokumentem umožňujícím další rozvoj školy a zkvalitnění vzdělávání.

Vzájemné vztahy a přátelská atmosféra přispívají k dobrému klimatu a bezpečnému prostředí školy. Bezpečnost a ochrana zdraví dětí je zajištěna.

Oblast řízení MŠ vykazuje ještě dílčí rezervy v oblastech kontrolní činnosti a v plánování vzdělávání učitelů.

Po celkové rekonstrukci MŠ se výrazně zlepšily materiální podmínky předškolního vzdělávání, neuspokojivé zůstává vybavení MŠ dětským nábytkem a hracími kouty.

Promyšlené pedagogické vedení dětí a upřednostňování prožitkového učení mají pozitivní vliv na dosahované výsledky vzdělávání dětí. Dětem je nabízena prostřednictvím čínorodého a kooperativního učení široká škála různých aktivit, které úspěšně podporují vytváření základů klíčových kompetencí, významných pro přípravu na další vzdělávání. Nedostatky byly shledány v organizaci dne, nebyl vytvořen prostor pro dostatečný pobyt dětí venku.

Celkovou úroveň MŠ velmi pozitivně ovlivňuje partnerská spolupráce s rodiči dětí a se základní školou.

Základní škola a školní družina

Ředitelka školy vytváří rovné podmínky pro přijímání všech uchazečů, prokazatelným způsobem zveřejňuje vzdělávací nabídku školy, spolupracuje se zřizovatelem. Vede předepsaným způsobem školní matriku.

Pro přestup žáků do spádové plně organizované školy je zajištěna návaznost ve vzdělávání. Žákům přecházejícím na jiný typ školy třídní učitelka zpracovává výstupní hodnocení.

Evidence žáků se SVP je vedena řádně, pro žáka, který to potřebuje, je zajištěna asistentka pedagoga, učitelky spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Je organizována náprava poruch učení. Žáci se SVP pracují podle IVP.

Kvalitní preventivní strategie je uplatňována v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Ředitelka školy vydala mimořádná bezpečnostní opatření pro dobu celkové rekonstrukce školní budovy.

Základní škola vzdělává své žáky ve všech ročnících podle školního vzdělávacího programu, do výuky zejména v prvním a ve druhém ročníku jsou integrovány prvky pedagogiky Marie Montessori.

Hodinové dotace učebního plánu jsou v souladu s platnými učebními dokumenty, nabídka zájmové činnosti odpovídá materiálním a personálním podmínkám školy. Výuka je doplněna o množství projektů a akcí praktického vyučování.

Ředitelka školy plní právní povinnosti podle zákonných norem, vytváří podmínky pro činnost všech složek. Strategické záměry školy vycházejí z místních podmínek a možností málotřídní školy. Ředitelka školy spolupracuje se školskou radou, zákonnými zástupci žáků, spádovými školami. Výrazným pozitivem školy jsou kvalitní partnerské vztahy, především v oblasti mezinárodní spolupráce.

Výuka je organizována v souladu s aktuálními možnostmi, v letošním školním roce je přizpůsobena probíhajícím stavebním pracím. Vyučování není zajištěno učitelkami s odbornou kvalifikací pro tento stupeň školy, ale stávající pedagogický sbor se snaží tento nedostatek eliminovat svým přístupem k dalšímu vzdělávání, které ředitelka školy podporuje.

Materiální podmínky jsou standardní, kromě prostor pro výuku tělesné výchovy. Vedení školy podniká kroky ke zlepšení situace.

Zaměstnanci zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků při školních činnostech a mimoškolních akcích. Ředitelka školy vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Žáci dosahují většinou průměrných prospěchových výsledků. Je vyučován jeden cizí jazyk - angličtina v rozšířené hodinové dotaci. Žáci využívají především doplňkové učební materiály a částečně i audiovizuální techniku.

Rezervy ve výuce cizího jazyka byly rovněž shledány v úrovni znalostí většiny žáků 5. ročníku.

Školní družina poskytuje žákům prostor pro kvalitní trávení času mimo vyučování, její činnost respektuje zásady pedagogiky volného času.

Škola pravidelně sleduje žáky úspěšné i žáky problematické, neúspěšnost ve vzdělávání řeší vyučující ve spolupráci s rodiči žáků, případně se specializovanými pedagogickými pracovišti.

Škola poskytuje žákům základní vzdělání v rozsahu 1. - 5. ročníku na standardní úrovni, výuka i činnosti školní družiny korespondují s cíli stanovenými ve školních vzdělávacích programech.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy, Suchý Důl, okres Náchod, vydaná na základě usnesení zastupitelstva obce Suchý Důl, ze dne 26. 10. 2002, čj. 8/2002, s účinností od 1. 1. 2003 se třemi dodatky (předání majetku do správy, doplňková činnost, změna názvu subjektu a textu v závislosti na změnu zákonných ustanovení s platností od 1. 9. 2005)
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a škol. zařízení, čj. 16262/SM/2009-6 ze dne 10. 9. 2009 s účinností od 10. 9. 2009 (změna kapacity MŠ)
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 6379/2006-21, ze dne 13. 3. 2006 s účinností od 1. 9. 2006 (Rámcový vzdělávací program 79-01-C/01 Základní škola)
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 20 309/2009-21, ze dne 14. 9. 2009 s účinností od 14. 9. 2009
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. 10. 2009
6. Jmenování do funkce ředitele školy, ze dne 25. 7. 2005 s účinností od 1. 8. 2005
7. Doporučení k integraci dítěte do MŠ, čj. 358/2009, vydané Speciálně pedagogickým centrem v Náchodě, ze dne 10. 6. 2009
8. Třídní kniha MŠ, vedená ve školním roce 2009/2010
9. Docházka dětí do MŠ, vedená ve školním roce 2009/2010
10. Provozní řád Mateřské školy, platný ve školním roce 2009/2010, ze dne 21. 8. 2009
11. Kniha úrazů MŠ, platná ve školním roce 2008/2009, vedená od roku 2006
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Rok ve školce“, platný pro školní rok 2009/2010
13. Školní matrika MŠ, vedená ve školním roce 2009/2010
14. Kritéria pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2009/2010
15. Pracovní náplň vedoucí učitelky, platná od 1. 9. 2009
16. Školní řád mateřské školy, platný ve školním roce 2009/2010
17. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků MŠ
18. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ za období 2007, 2008 a 2009
19. Rozvrh přímé pedagogické činnosti v MŠ pro školní rok 2009/2010
20. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Jak roste strom“, čj. 13 641/2006-22, platný od 1. 9. 2006 s třemi přílohami (projekty, dotazník pro rodiče a učební plán pro školní rok 2009/2010 - úprava pro integrovaného žáka

4. ročníku a úprava výuky TV z důvodu stavebních prací do 30. 6. 2010), schváleno Školskou radou dne 8. 10. 2009
21. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Jak roste strom“, součást ŠVP pro ZV, platný od 1. 9. 2009
  22. Koncepce Základní školy a Mateřské školy Suchý Důl, okres Náchod, ze dne 1. 9. 2009
  23. Koncepce výchovy ke zdravému způsobu života ze dne 30. 8. 2007
  24. Organizace školního roku 2009/2010
  25. Provoz školní družiny 2009/2010
  26. Struktura vlastního hodnocení školy na školní roky 2007/2008 a 2008/2009
  27. Vlastní hodnocení Základní školy a Mateřské školy Suchý Důl, okres Náchod, ze dne 12. 8. 2007, projednaná v pedagogické radě dne 30. 8. 2007
  28. Pedagogicko-organizační zabezpečení školního roku 2008/2009, schváleno pedagogickou radou 29. 8. 2008
  29. Rámcový plán environmentální výchovy na školní rok 2008/2009
  30. Náplně práce zaměstnanců školy vedené ve školním roce 2009/2010
  31. Provozní řád Základní školy a Mateřské školy Suchý Důl, okres Náchod platný od 21. 8. 2009.
  32. Plán kontrolní a hospitační činnosti ze dne 24. 8. 2009
  33. Hospitační plán na školní rok 2009/2010 ze dne 2. 9. 2009
  34. Zápis zasedání školské rady v letech 2006 až 2009, včetně nového složení školské rady od listopadu 2008
  35. Školní řád Základní školy a Mateřské školy Suchý Důl, okres Náchod pro školní rok 2009/2010 platný od 1. 9. 2009 (rodiče s ním seznámeni na třídní schůzce dne 8. září 2009) s doplňkem pro žáky
  36. Řád hodnocení platný od 21. 8. 2009
  37. Třídní knihy pro 1. stupeň ZŠ: I. třída (3., 4. a 5. ročník) a II. třída (1. a 2. ročník) a třídní výkazy vedené ve školním roce 2009/2010
  38. Přehled výchovně vzdělávací práce ve ŠD vedený ve školním roce 2009/2010
  39. Zápisní lístek do školní družiny pro školní rok 2009/2010 (20 žáků)
  40. Školní matrika žáků ZŠ vedená v elektronické podobě – program SAS a v listinné podobě matrika žáků ŠD
  41. Učební plány pro školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010 podle ŠVP pro ZV
  42. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2009/2010 ke dni inspekce
  43. Záznamy o práci v zájmovém útvaru REEDUKACE ve školním roce 2009/2010, dvě skupiny
  44. Zápis z jednání pedagogické rady a provozně pedagogické rady ve školních letech 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009, 2009/2010 - 2 zápisy
  45. Plány DVPP na školní roky 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009, přehledy o uskutečněném DVPP za školní roky 2007/2008, 2008/2009
  46. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků v základní škole a kopie osvědčení získaných v DVPP od školního roku 2007/2008 do termínu inspekce
  47. Školní a třídní projekty, portfolia žáků ZŠ
  48. Vzorek notýsků a žákovských knížek žáků ZŠ
  49. Zpravodaj „Strom“, ZŠ Suchý Důl, číslo 1, září 2008
  50. Koncepce výchovy ke zdravému způsobu života, preventivní program ZŠ a MŠ Suchý Důl, okres Náchod, platný od 24. 8. 2009
  51. Knihy úrazů základní školy vedené ve školním roce 2007/2008, 2009/2010
  52. Provozní řád Základní školy a Mateřské školy Suchý Důl, okres Náchod, ze dne 24. 8. 2009

53. Poučení žáků třídy o bezpečnosti ve škole a při školních akcích – součást dvou třídních knih
54. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání a o odkladu školní docházky žáků ve školním roce 2009/2010
55. Rozhodnutí ředitelky školy o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu ve školním roce 2009/2010
56. Individuální plány žáků vedené ve školním roce 2009/2010
57. Výstupní hodnocení dvou žákyň ze dne 29. 1. 2008
58. Výroční zprávy Základní školy a Mateřské školy, Suchý Důl, okres Náchod za školní roky 2005/2006, 2006/2007, 2007/2008
59. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009 z 19. 10. 2009
60. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 podle stavu k 28. února 2009 ze dne 3. 3. 2009
61. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 za školní rok 2008/2009 ze dne 21. 9. 2009
62. Výkazy S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2008 a k 30. 9. 2009 (ÚIV)
63. Výkazy S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2008 a k 30. 9. 2009 (ÚIV)
64. Výkazy Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2007, k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV)
65. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2007, k 31. 10. 2008 a k 31. 10. 2009 (ÚIV), školní jídelna
66. Rozhodnutí čj. 19701/SM/2007 o poskytnutí dotace na financování rozvojového programu „Program na podporu pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání v roce 2007“, ze dne 12. 12. 2007 (ÚZ 33 245)
67. Rozhodnutí čj. 11972/SM/2007 o poskytnutí neinvestiční dotace v rámci rozvojového programu „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze 1. stupně na rok 2007“, ze dne 23. 7. 2007
68. Rozhodnutí čj. 19421/SM/2007 o poskytnutí dotace na financování rozvojového programu MŠMT „Podpora environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (EVVO) ve školách v roce 2007“, ze dne 5. 12. 2007
69. Rozhodnutí čj. 13180/SM/2008 o poskytnutí finančních prostředků v rámci rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“, ze dne 19. 8. 2008 (ÚZ 33 005)
70. Úprava rozpočtu dotace čj. 17246/SM/2008 poskytnuté z rozvojového programu MŠMT na zvýšení nenárokových složek pedagogů v roce 2008, ze dne 20. 10. 2008
71. Rozhodnutí čj. 10578/SM/2008 o poskytnutí neinvestiční dotace v rámci rozvojového programu „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze 1. stupně na rok 2008“, ze dne 30. 6. 2008
72. Rozhodnutí čj. 23 309/2009-22 o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu České republiky na rok 2008 na financování rozvojového programu ve vzdělávání Podpora čtenářství v základních školách v roce 2008, ze dne 28. 11. 2008
73. Ukazatele rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání k 7. 10. 2009 ze dne 8. 10. 2009
74. Přehled dotací poskytnutých krajem v roce 2009 (ÚZ 33 005 a ÚZ 33 016)
75. Rozhodnutí čj. 9714/SM/2009 o poskytnutí finančních prostředků z rozvojového programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“, ze dne 3. 6. 2009
76. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2007 a 2008
77. Rozvaha (bilance) sestavená k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008

78. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008
79. Příloha účetní závěrky sestavená k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008
80. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2007 a 2008
81. Účtový rozvrh pro roky 2007, 2008 a 2009
82. Hlavní účetní kniha za období 12/2007 a 12/2008 (výsledovka po činnostech analyticky a pohyb na účtech)
83. Účetní deník za rok 2007 a 2008
84. Zásady hospodaření Základní školy a Mateřské školy, Suchý Důl, okres Náchod, ze dne 2. 7. 2007
85. Inspekční zpráva ČŠI, čj. ČŠI-2292/07-09 ze dne 13. dubna 2007 (ZŠ).

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr., Bc. Květoslava Dřevíková	Mgr., Bc. Květoslava Dřevíková, v. r.
Mgr. Radomíra Bartošová	Mgr. Radomíra Bartošová, v. r
Mgr. Renata Nehybová	Mgr. Renata Nehybová, v. r
Bc. Jaroslava Pešková	Bc. Jaroslava Pešková, v. r

V Hradci Králové dne 18. prosince 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Lenka Soumarová	PaedDr. Lenka Soumarová, v. r.

V Suchém Dole dne 5. ledna 2010

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.